

**VISOKA POSLOVNA ŠKOLA
STRUKOVNIH STUDIJA
ČAČAK**

SEMINARSKI RAD

Predmet: Osiguranje

Osiguranje kao metoda za upravljanje rizicima

Mentor: _____
Profesor: _____

Student: _____
Br.Indeksa: _____

Mesto, mesec, godina

OSIGURANJE KAO METODA ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA

Poglavlje opisuje kako osiguranje funkcionise. Počinje ispitivanjem osnovnih rizika koncepta upravljanja: udruživanjem. Drugi, bitan dio ovog poglavlja objašnjava kako osiguranje koristi udruživanje da prebaci rizik i objasni osnovne koncepte koji omogućavaju da osiguranje funkcionise. Glavni dio ovog poglavlja objašnjava važnu ulogu reosiguranja i pokazuje kako reosiguranje jača ili ojačava sistem osiguranja.

Iduće poglavlje ispituje kako osiguranje funkcionise opisujući glavne funkcije osiguranja.

POOLING (UDRUŽIVANJE)

Pooling se u osnovi bavi konceptom upravljanja rizicima. Ugovori o udruživanju ne prebacuju rizik već ga smanjuju. Općenito, pool je asocijacija osoba ili organizacija formirana da kombinuje njihove resurse kako bi zajedno unaprijedili svoje poslovanje. Npr. auto udruženja (Car Pool), nekoliko vozača koriste jedno vozilo da bih stigli na posao sa većom efikasnošću nego da svaki vozi odvojeno auto. U kontekstu finansijskog rizika pool je udruženje osoba ili organizacija koje kombinuju njihove resurse (izvore) kako bi imali osiguranje u slučaju posljedica od prometne nezgode. Dva primjera bit će korištena da se prezentuje koncept poolinga i da se pokaže kako funkcionise sa pojedinačnim, a kako sa zajedničkim gubicima.

Pooling aranžmani sa pojedinačnim gubicima

Pooling aranžmani smanjuju rizik kada su udruženi gubici samostalni ili pojedinačni. Gubici su samostalni, neovisni, odnosno nekorelativni, pojedinačni, kada nastane svaki zasebno i kada sam gubitak nije predmet rizika. Npr. u slučaju oluje na zgradi u Kaliforniji i zgradi u Minesoti gubici nisu uporedivi. Izloženost oluji dvije zgrade koje se graniče, odnosno koje su blizu gubici su uporedivi pošto obje zdrade mogu biti ošecene istom olujom.

Navedeni primjeri pokazuju kako pooling aranžmani služe da smanje rizik iako nijedan rizik nije prebačen.

Kako pooling smanjuje rizik

Pretpostavimo da su Emily i Samantha pojedinačno izložene mogućnosti nesreće u nadolazećoj godini. Zatim, pretpostavimo da svaka od njih ima 20% šanse da joj se desi nesreća koja će iznositi 2.500\$ gubitka, i da će svaka imati 80% šansi da ih ne zadesi nesreća. Takođe, pretpostavimo da Emilina i Samantina nesreća nisu uporedive. Konačno, pretpostavimo da nijedna žena ne može imati više od jedne nesreće godišnje.

Tabela 1-1	
Vjerovatnoća raspodjele gubitaka od nesreće za svaku osobu (Emily i Samanthu) bez udruženja	
Izdaci	Mogućnosti
\$ 0	0,80
\$ 2.500	0,20

S obzirom da su Emily i Samanta suočene sa 20% šansi da im se desi nesreća to će uzrokovati 2.500 \$ gubitka, očekivani iznos za svaku osobu bez pooling aranžmana je 500 \$, slijedi način obračuna:

$$\text{Očekivani iznos} = (0,80 \times 0\$) + (0,20 \times 2.500\$) = 500\$$$

U dugom roku očekivana cijena je prosječna godišnja cijena (iznos). Četiri godine od ukupno pet 80% je vjerovatnoća i cijena je 0\$. U jednoj od pet godina ima 20% šansi da se desi nesreća i koštati će 2.500\$.

Za izračun cijene nesreće može se koristiti standardna devijacija. Npr. u ovom primjeru bez udruženja standardna devijacija iznosi 1000\$.

Pretpostavimo da se Emily i Samantha dogovore da podijele svaki iznos nesreće koje se potencijalno mogu njima dogoditi. To znači da će podijeliti srazmjerno gubitke. Svaka će platiti prosječan gubitak. Ovo je pooling aranžman (rizik pooling aranžmana) jer Emily i Samantha su udružile njihove izvore da bi platile izdatke nesreće koja bi se mogla dogoditi.

Tabela 1-2 pokazuje listu 4 moguća izdatka i pokazuje kako će pooling aranžman imati efekta u raspodjeli iznosa za svako pojedinačno učešće osoba u udruženju.

Zadnja kolona u vježbi pokazuje vjerovatnoću da svaki od 4 izdatka se dogodi. S obzirom da su Emilini gubici nezavisni od Samanthinih gubitaka mogućnost da nijedna žena neće imati nesreću je jednostavno mogućnost da se Emily ne dogodi nesreća multiplicirana mogućnošću da i Samantha ne doživi nesreću. Prema tome, vjerovatnoća prve nesreće na listi je $0,80 \times 0,80 = 0,64$.

Sljedeći primjer će pomoći u razumijevanju. Objasniti ćemo na primjeru bacanja novčića dva puta. Rezultati drugog bacanja su neovisni od rezultata prvog bacanja. Mogućnost da rezultati budu dva puta glava je mogućnost prvog bacanja multiplicirana mogućnošću bacanja drugog puta ili $0,50 \times 0,50 = 0,25$. Dokaz da je navedena tvrdnja tačna može se dokazati sljedećim mogućim rezultatima: glava-glava, glava-pismo, pismo-glava i pismo-pismo. Svaka od navedenih kombinacija (ishoda) ima 0,25 mogućnosti (1/4 šanse).

Tabela 1-2			
Vjerovatnoća raspodjele gubitaka od nesreće za svaku osobu (Emily i Samanthu) bez udruženja			
Vjerovatnoća izdataka	Ukupna cijena	Cijena plaćena od svake osobe (Prosječan gubitak)	Vjerovatnoća
1. Ni Samantha niti Emily neće doživjeti nesreću.	\$ 0	\$ 0	$(0,80) \times (0,80) = 0,64$
2. Samantha doživi nesreću, a Emily ne.	\$ 2.500	\$ 1.250	$(0,20) \times (0,80) = 0,16$
3. Emily doživi nesreću, a Samantha ne.	\$ 2.500	\$ 1.250	$(0,20) \times (0,80) = 0,16$
4. Obje dožive nesreću	\$ 5.000	\$ 2.500	$(0,20) \times (0,20) = 0,04$

Vraćajući se na prethodni primjer, pronađimo mogućnost drugog i trećeg ishoda u Tabeli 1-2 (gdje jedna od dvije žene ima nesreću). Mogućnost da Samantha ima nesreću, a Emily ne je $0,20 \times 0,80 = 0,16$. Mogućnost da Emily ima nesreću, a Samantha ne je također 0,16. Ovo je

mogućnost da jedna od žena (samo jedna od njih, a ne obje) ima nesreću $0,16+0,16=0,32$. Mogućnost da obje imaju nesreću, četvrta mogućnosti, je 0,04.

Kao što ovaj primjer pokazuje, pooling aranžmani ne mijenjaju frekvenciju nesreće ili tačnost da će se desiti, ali mijenjaju vjerovatnoću raspodjele cijene koštanja nesreće za svaku osobu. Vjerovatnoća, da Emily plati osiguranje od posljedica nezgode je jednaka 2.500\$, umanjuje se sa 0,20 na 0,04. Razlog tome je da Emily ne treba platiti 2.500\$ osim ako obje (Emily i Samantha) ne dožive nesreću. Recimo da su njihove nesreće samostalne, nekorelativne, vjerovatnoća da će obje imati nesreću je manja od vjerovatnoće da će samo Emily ili samo Samantha imati nesreću. Premda, vjerovatnoća da se obje žene suoče sa iznosom 2.500\$ se umanjuje. Vjerovatnoća ostvarnog gubitka je isto umanjena sa 0,80 na 0,64, čak i ako Emily ne doživi nesreću, Samantha je može imati, ili obrnuto.

Iako je Samantih rizik, kao i rizik od Emily umanjen udruženjem, očekivani iznos od nesreće ostaje nepromjenjen i daje iznos 500\$, prikazan na tabeli 1-3.

Tabela 1-3		
Vjerovatnoća raspodjele gubitaka od nesreće za svaku osobu (Emily i Samanthu) bez udruženja		
Cijena plaćena od svake osoba (Prosjek gubitaka)	b) Vjerovatnoća	a) x b)
\$ 0	0,64	\$ 0
\$ 1.250	0,16	\$ 200
\$ 1.250	0,16	\$ 200
\$ 2.500	0,04	\$ 100
Ukupno:	1,00	\$ 500

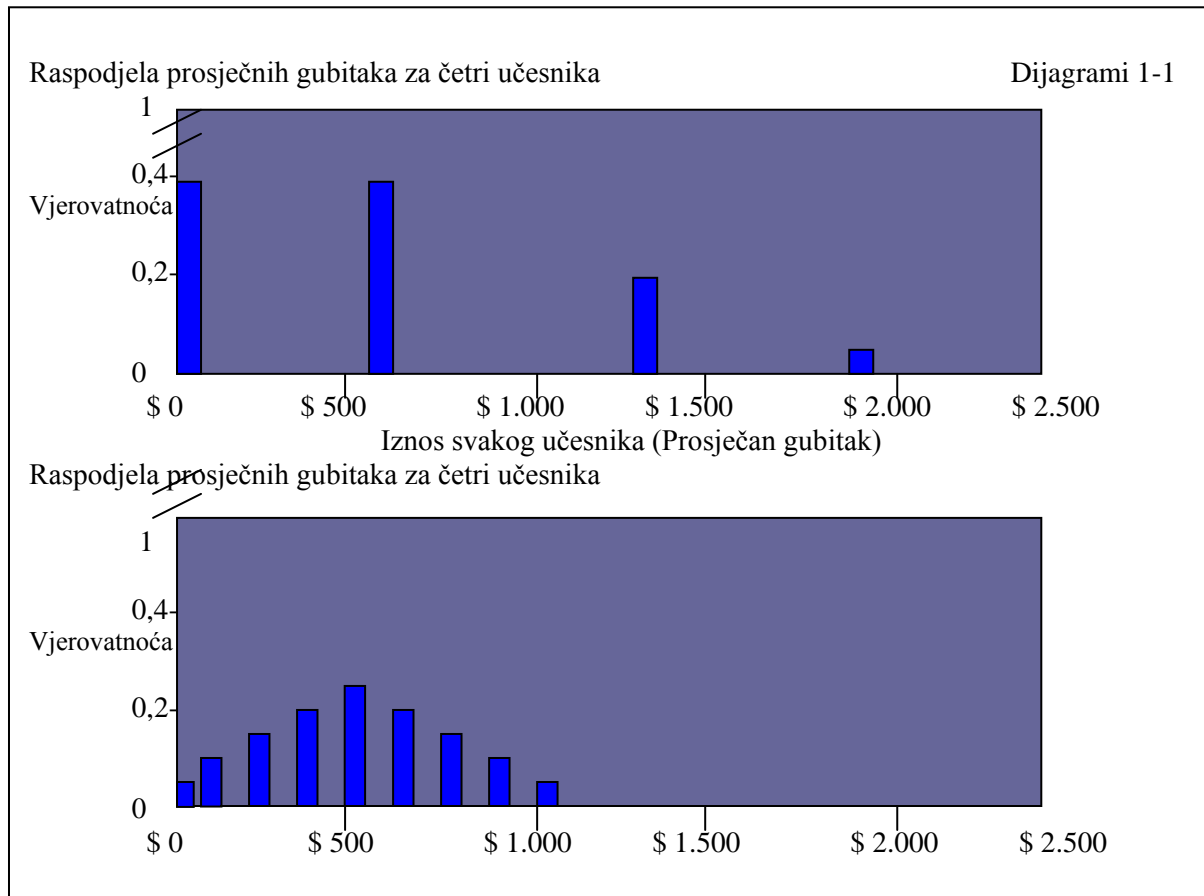
S obzirom da pooling aranžmani smanjuju vjerovatnoću velikih izdataka, standardno odstupanje od iznosa plaćenog od strane Emily i Samanthe je umanjen. To znači da bez udruženja, standardna devijacija iznosa nesreće u ovom primjeru iznosi 1.000 \$, sa sa pooling aranžmanom standardna devijacija iznosa nesreće je 707 \$. Iznosi nesreća su postali dosta predvidivi.

Pooling aranžmani ne mijenjaju očekivani iznos kod obje osobe, ali čine da aktuelni iznos bude manje promjenjiv. Stoga, pooling aranžmani umanjuju pojedinačni rizik.

Dodatno smanjenje rizika se dešava uključujući više osoba u pooling aranžman. Npr. Anne želi da se pridruži Samanthi i Emily u svrhu umanjenja plaćanja iznosa od nesreće. Na kraju godine svaka žena će platiti 1/3 od ukupnih gubitaka (prosječnih gubitaka). Uključenjem treće osobe čiji su gubici neovisni u odnosu na prethodna dva, vjerovatnoća izdataka je 0\$ ili 2.500\$. npr. Samantha plati 2.500\$ iznosa nesreće, sve tri moraju imati 2.500\$ gubitaka. Vjerovatnoća je $0,02 \times 0,02 \times 0,02 = 0,008$. Posljedica toga je da standardna devijacija za svaku od njih smanjuje se dodavanjem još jednog učesnika. Dok se rizik smanjuje, osobni iznos ostaje konstantan 500\$.

Vjerovatnoća raspodjele će se mijenjati dodavanjem još osoba u udruživanje. Dijagrami 1-1 porede raspodjelu za prosječnu cijenu koštanja nesreće kada su 4 od 20 učesnika u pooling

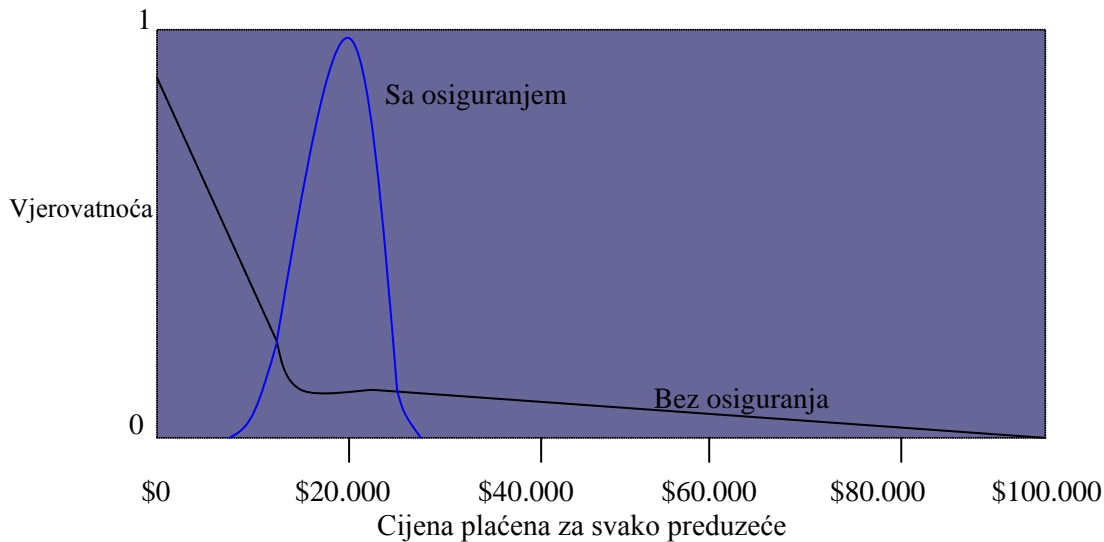
aranžmanu. To možemo označiti kao da je broj učesnika u pooling aranžmanu u porastu, a mogućnost izdataka opada (vrlo visoki gubici i vrlo mali gubici). Dok sa druge strane, vjerovatnoća prosječnog gubitka (svota koju svi pojedinačno plaćaju) će biti blizu 500\$. Također, što se povećava broj učesnika, moguća raspodjela za osobe postaje sve bolja opcija za odabir.

Pooling definisan kao iznos koji svaka osoba mora platiti izgleda manje rizičnim (više predvidivim), jer udruženjem smanjuje varijaciju prosječnog gubitka za sve učesnike. Prema tome, pooling aranžmani smanjuju rizik za svakog pojedinca, a ako ima više učesnika, moguća raspodjela postaje sve više naprednija i bolja. Za malo realniju ilustraciju, uzima se u obzir slučaj velikih brojeva malih preduzeća sa neuporedivim imovinskim gubicima. Puna linija na Dijagramu 1-2 pokazuje vjerovatnoću raspodjele za svako preduzeće, imovinske gubitke bez pooling aranžmana. Imovinski gubitak svakog preduzeća može biti broj između 0\$ i 100.000\$. Očekivani gubitak je 20.000\$. Bez udruženja, raspodjela je loša i očito ima visoku promjenjivost u gubicima (standardna devijacija). Kada se ova preduzeća udruže u pooling aranžman raspodjela imovinskih gubitaka za svaki biznis se mijenja. Prikazano na dijagramu 1-2.

Dijagram 1-2

Efekti pooling aranžmana prikazani na distribuciji vjerovatnoće za veliki broj malih biznisa

Osnovna misao ovog prikaza je da pooling aranžmani imaju dva vrlo bitna efekta na raspodjelu svakog učesnika:

1. Što više učesnika se pridružuje poolu, promjenjivost imovinskih gubitaka je manja i svaki učesnik će vjerovatno platiti iznos približan prosjeku, očekivan gubitak;
2. raspodjela imovinskih gubitaka postaje manje loša (iskrivljena) i postaje bolja (više napredna).

Ono što se može primjetiti u svim ovim primjerima je da učesnik nikom ne prenosi rizik. Umjesto toga, svaki pojedinac individualno smanjuje svoj rizik. Ova prednost je i čar rizika pooling aranžmana. Samostalan rizik je smanjen za sve učesnike. Premda, pool aranžmani ne čine da rizik nestane ili ne postoji ili da ga prebace. Pooling aranžmani smanjuju iznos rizika stvorenog od strane svakog učesnika.

Pooling aranžmani sa korelativnim gubicima

Mnogi gubici su pozitivno korelirajući (uporedivi). Ovo poglavlje ispituje smanjenje rizika udruženjem ali za gubitke koji se mogu porediti. Razjasnit će bitne tačke, kao što su: pooling aranžmani smanjuju rizik za svakog učesnika, obezbjeđuju naknadu gubicima koji nisu u savršeno pozitivnoj korelaciji. (Savršeno pozitivna korelacija znači da ako jedan udruženi gubitak iskrasne, da će i ostali iskrasnuti). Značaj smanjenja rizika je niži kada su gubici u pozitivnoj korelaciji, za razliku od onih kada su samostalni (nekorelirajući). Gubici mnogih različitih preduzeća ili individua mogu biti u pozitivnoj korelaciji iz nekoliko razloga. Učestalost gubitka obično je bliska mnogim ljudima. Katastrofe, uragani i potresi, uzrokuju imovinske gubitke koji su u porastu i dešavaju se istovremeno mnogim ljudima. To znači da imovinski gubici u određenom geografskom regionu tokom određenog vremenskog razdoblja su pozitivno korelirajući.

Oštrina gubitka je takođe čest uticaj ovih faktora. Npr. neočekivana inflacija može uzrokovati svakom ko treba zdravstvenu njegu da plati više no očekivano. Mogućnost dobivanja medicinske njege može biti zadjednička za sve ljude, ali značaj medicinskih izdataka proizašla od različitih ljudi je povezana sa zajedničkim faktorom: inflacijom.

Kako pozitivno korelirani gubici su povezani sa pooling aranžmanom? Pozitivno korelirani gubici podrazumijevaju da kada jedna osoba (ili preduzeće) ima gubitak koji je veći od očekivanog gubitka, od ostalih ljudi ili preduzeća, će takođe težiti da ima gubitke koji su iznad očekivanog gubitka. Kada jedna osoba ima gubitak koji je manji od očekivanog gubitka, onda ostale osobe će takođe težiti da imaju gubitke ispod očekivane vrijednosti.

Premda, kada su gubici pozitivno korelirajući postoji veća šansa da mnoge osobe imaju visoke gubitke i postoji veća šansa da mnogi ljudi imaju male gubitke, u poređenju sa slučajem nekorelirajućih gubitaka. Prosječni gubici su teži za predviđanje kada su gubici pozitivno korelirajući.

Opširnije objašnjenje ideje nekorelirajućih gubitaka je da postoji relativno visoka mogućnost da jedna osoba ima neočekivano velike gubitke i to je u suprotnosti sa drugim neočekivanim gubicima ostalih učesnika. Kada su gubici u pozitivnoj korelaciji postoji velika šansa da mnogi učesnici imaju velike gubitke i još veća šansa da će mnogi učesnici imati male gubitke, u poređenju sa nekorelirajućim gubicima.

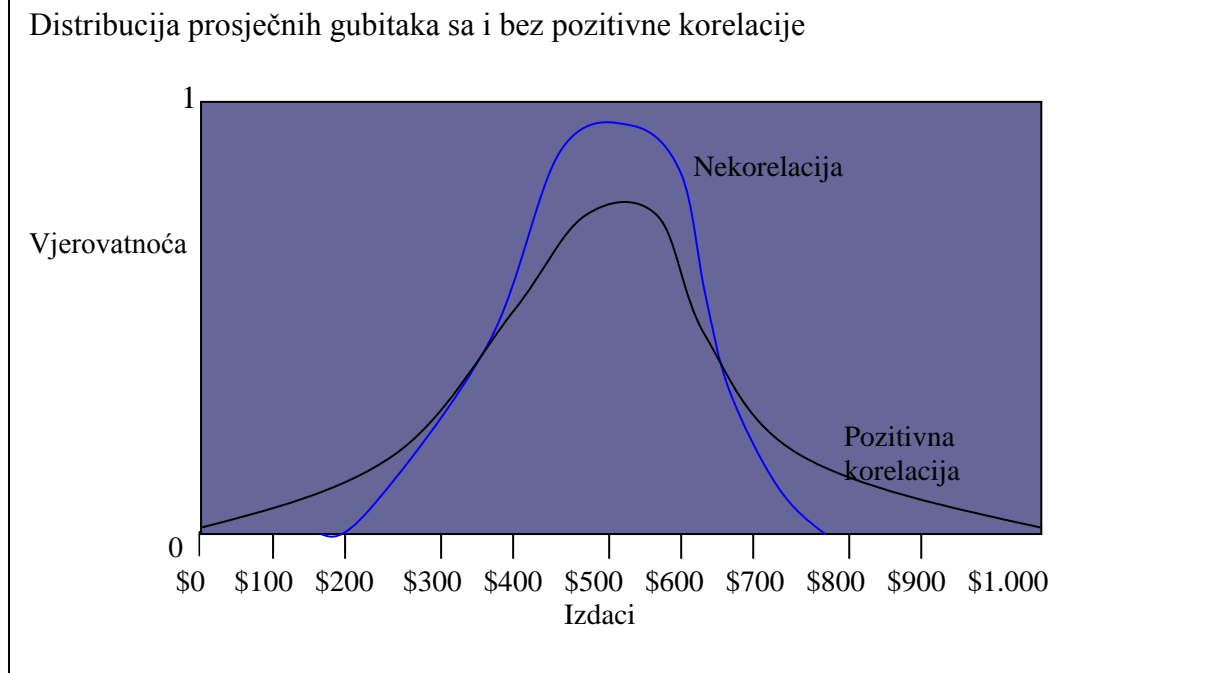
Sada ćemo razmatrati efekt pozitivne korelacije između Samanthinih i Emilini gubitaka. Korelacija ne mijenja Emilinu i Samanthinu početnu vjerovatnoću distribucije za iznose od nesreće. Na početku godine mogućnost nesreće je 0,20 za obje, Emily i Samanthu. Pretpostavimo da Emily ima nesreću, ali da je neupitno da li je Samantha imala nesreću. Koja je vjerovatnoća da će Samantha imati nesreću? Pretpostavimo da će se nesreća desiti samostalno. Mogućnost dešavanja Samanthine nesreće će i dalje biti 0,20.

U nesrećama za koje se pretpostavlja da su u pozitivnoj korelaciji, te znajući da Emily je imala nesreću, Samanthina vjerovatnoća će se povećati za 0,20.

Pozitivna korelacija između Emiline i Samanhtine nesreće uključuje mogućnost da obje žene dožive nesreću je veća od 0,04. Pozitivna korelacija sadrži mogućnost da nijedna žena ne doživi nesreću je veća od 0,64. Osim ako nije navedeno još prepostavki, tačne vjerovatnoće od nekoliko izdatak ne mogu biti posebno navedene. Kritična tačka pozitivne korelacije između iznosa Samanthine i Emiline nesreće podrazumjeva da mogućnost ekstremnih izdataka je veći ako su iznosi nesreća samostalni.

Maksimalan stepen pozitivne korelacije je idealna pozitivna korelacija. U ovom slučaju, ako Emily doživi nesreću takođe će i Samantha, i ako Emily ne doživi neće ni Samanhta. Savršeno pozitivna korelacija podraumjeva da što god se desi Emily desti će se i Samanhti. Rezultat toga je vjreovatnoća da obje žene imaju nesreću ista je kao i mogućnost da jedna od njih ima nesreću (0,20), i mogućnost da nijedna ne doživi nesreću je ista mogućnosšću da jedna od njih nedoživi nesreću (0,80). Efekt gubitaka pozitivne korelacije u raspodjeli prosječnih gubitaka sumiran je na grafiku 1-3. koji pokazuje oba slučaja.

Grafikon 1-4

U oba slučaja 1000 učesnika je u pooling aranžmanu i svaki učesnik ima očekivani gubitak 500\$. U jednom slučaju, svaki učesnikov gubitak je nekorelativan; a u drugom, oni su pozitivno korelirajući, raspodjela gubitaka je manje predvidiva.

Korelacija u gubicima ima važno učešće za rizik menadžmenta i osiguranja. Zašto? Zato što gubici od jednog slučaja su pozitivno korelirajući. Jednostavni primjeri za to su: oba rata i nuklearna nesreća. Oni imaju potencijal da uzrokuju istovremen gubitak velikom broju kupaca osiguranja, poražavajući raspon rizika na kome je osiguranje bazirano.

Osiguranje u usporedbi sa poolingom

Pooling je mehanizam za razmjenu iznosa; nije mehanizam za prebacivanje rizika. Osiguranje, iako je bazirano na principu raspodjele gubitaka, ono je tehnika transfera rizika. Osiguranje obezbjeđuje jače garancije, odnosno da će dovoljna količina fondova biti dostupna u slučaju gubitka.

Djelovanje poolinga

Ranije diskusije objašnjavaju kako poolinga aranžmani smanjuju rizik za svakog učesnika u poolu i kako ono ima bolji efekat kada dodamo još članova u pool. Pooling je jednostavna raspodjela gubitaka i ono ne čini ništa da poveća resurse omogućene za finansijske gubitke. Zapravo, upravljajući pooling mehanizmom općenito kreiramo dodatne iznose kao što je marketing, pokrivanje rizika, potraživanje i troškovni informacijski sistemi za učesnike. Zato da bi bili ekonomični i efektivni, pool rizik treba da ima mnogo učesnika. Traženje novih učesnika zahtjeva marketing i ostale iznose raspodjele članova poola. Ne bih trebali uključiti odmah sve članove, već treba odabrati one koji imaju odgovarajući rizik jednak riziku postojećih članova. Ako je rizik različit moguće je promijeniti način na koji je rizik

raspodjeljen između članova prihvativši troškove koji bi iskrslili u izjednačavanju i procjenjivanju svakog potencijalnog učesnika rizika.

Udruženja moraju također platiti gubitke koji iskrsnu članovima. Gubici moraju biti verificirani i njihovi iznosi moraju biti tačno određeni. To može uključivati i administrativni proces. Može takođe uključiti naplatne fondove od ostalih pool članova. Ako je svaki zahtjev plaćen porezom (oporezivanjem) ali ne za sve pool članove, pooling mehanizam neće otvoriti nove finansijske resurse za zahtjeve, ali će uključiti vremensko kašnjenje u plaćanju zahtjeva.

Svaki član poola nastavlja da plaća podjeljen iznos gubitaka stvoren od ostalih udruženih članova. Ova podjela odražava članov prosječan gubitak vremenski izračunat. U razmjenju dodatnih troškova pool operacije, članovi dobivaju smanjen rizik naspram smanjenja gubitaka tokom određenog vremena.

Naredna diskusija daje upute za gradski (opštinski) pool.

Kako su opštinski poolovi formirani i upotrijebljivi

Ne postoji tipični pool; struktura i organizacija samostalnih poolova je pod uticajem vrhovnog (državnog) pool tipa, gdje je obuhvaćeno sljedeće: finansijski mehanizam zaposlenih, filozofija i predmet pool članova i ostalih faktora.

Udruženja imaju uprave kreiranja osiguravajućih polica, koje su sačinjene od agencija u kojima su ti članovi. Kada vrhovna agencija sponzoriše pool, njihova polica može se koristiti kao pool polica. Svakodnevni postupci mogu se sprovesti od TPA i osoblje unajmljeno za tu svrhu ili od TPA na bazi ugovora. TPA je organizacija ili osoba koja upravlja zahtjevima klijenata, i postupa u interesu svakog klijenta. Neki mali poolovi, posebno oni koji pokrivaju viškove osiguranja, mogu biti vođeni njihovim policama, sa ili bez vanjskih konsultacija. Udruženja mogu biti visoko strukturane ne profitne korporacije ili prosto nekorporativni entiteti, koji ostvaruju međulokalne kooperativne dogovore. Pool police mogu koristiti u potrebnim administrativnim servisima kao što je osoblje, zaposleni, ili kontakti za vanjske servise firmi.

Pool administracije su obično zadužene za servise, koji su poolu potrebni, oba unutrašnja za spopstvenu administraciju poola i vanjski za članove. Servisi se mjenjaju u zavisnosti od tipa osiguranja koji pool omogućuje, ali obično uključuje obezbjeđivanje viškova osiguranje ili reosiguranja, omogućeno da plati i gubitke od nesreća, plaćanje zahtjeva, sigurnosne konsultacije, legalne odbrane, aktuelene medicinske izdatke i programe, wellnes programe, psihičke programe pri zapošljavanju.

Udruženja su uvijek na početku kapitalizirani kroz saradnju sa članovima. Općenito je plaćanje sume ekvivalentno onome što su javni entiteti kao osobne ozljede plaćali kao premiju za komercijalno osiguranje i ono je dovoljno fondu za udruženje. Neki tvornički poolovi se mogu osloniti na početnu kapitalizaciju u svrhu ojačanja njihovog kapitala koji se stvara tako što oni time rastu i omogućavaju novim članovima da uskoče u pool. Mnogi poolovi komercijalnim osiguranjem ili reosiguranjem omogućuju višak osiguranja i zadržavaju zaradu od milion dolara ili više. Ostali poolovi su potpuno samostalni (ta zarada se ostvaruje u nezavisnosti od ostalih poolova). Oni su akumulirali dovoljno fondova da plate odvojene zahtjeve ili da utvrde ostale aranžmane. Jedna od metoda akumuliranja ovih fondova jest da se uključe retrospektivna oporezivanja njihovih članova, kada su fondovi potrebni. Sledeća stvar jeste sređivanje instrumenata dugovanja, da bi se razvili fondovi za gubitke. Mogućnost da pooling postigne da prikupi fondove da bi platila očekivane gubitke je vrlo važna za javne entitete—izvan pooling mehanizma, da se suoči sa legalnim, budžetskim i političkim

barijerama da akumulira rezervne fondove za očekivane gubitke koji će se možda dogoditi za nekoliko godina, a možda i nikad. Udruženja grade svoje rezerve procjenjujući određene norme, naravno stavke osmišljene samo za tu svrhu. Većina poolova nastoji da ima dovoljne fondove da bi se mogla suočiti sa obavezama utvrđenim od administrativnih zahtjeva. Udruženja imaju dva tipa rezervi: slučajne rezerve (zasnovane na administrativnim zahtjevima koji su dostavljeni u udruženje) i stvarne rezerve (velike rezerve) za zahtjeve koji su uknjiženi a ne dostavljeni i za ostvarenje gubitaka (zahtjevi skupljeni i koji se namjeravaju prilagoditi svotama većim no očekivanim).

Neki poolovi su utvrđeni u iznosima i preko ovih rezervi kao neočekivana dobit nazvan kao preostatak. Za ovaj iznos se očekuje da koristi ako projekti napravljeni za isplatu gubitaka budu manji nego stvarni iznosi, da se omogući da pool ostane solventan (da uvijek može isplaćivati potraživanja).

Mnogi poolovi imaju višak fondova, i to im služi kao dividenda njihovim članovima, omogućuje kredite za ulaganja i nove programe. Neki poolovi mogu čuvati taj višak, i investirati ga pored tradicionalnih (osnovih) svrha, već i stvarnu imovinu, u svrhu otvaranja prostora njihovom administrativnom osoblju, ili da se taj prostor da u iznajmljivanje i da se ostvaruje novac pomoću rente na taj pristor.

Ključne razlike između poolinga i osiguranja

Osiguravajuće kompanije su mnogo slične velikim rizičnim poolovima i obratno. Iako firme osiguranja u osnovi podsjećaju na formalni pooling mehanizam, različiti su u dvije važne stvari:

1. osiguravajuće kompanije šalju rizik od osiguranika do osiguravatelja u razmjenu za premije;
2. osiguranik se upoznaje sa dodatnim finansijskim izvorima, koji omogućavaju da osiguravatelj omogući veću garanciju da ima dovoljno fondova koji će biti dostupni u slučaju gubitka, zarad smanjenja rizika.

Osiguravatelji imaju dodatne resurse dobivene iz tri osnovna izvora:

1. početni kapital
2. premije osiguranja
3. zadržana dobit
- 4.

Početni kapital je novac koji investitori moraju ostvariti da bi utemeljili osiguravajuću kompaniju. Minimalni iznos početne kapitalizacije je naredba zakona u državi u kojoj se osniva osiguravajuća kompanija. Ovaj fond može biti obezbjeđen od dioničara koji očekuju povrat svog ulaganja, ili da će nositelji police koji žele da osnuju osiguravajuću kompaniju omogućiti tržište za njihove odvojene potrebe osiguranja.

Premija osiguranja je periodična svota novca sakupljena od svakog nosioca police. Svaka premija bi trebala biti dovoljna da pokriju troškovi za zahtjeve od nosioca polica–i da omoguće profit za osiguravatelja. Ta uplaćena premija može takođe uključiti iznos da pokrije nepredvidljive stvari, da plati zahtjeve kada skupina očekivanog iskustva je lošija, znači bez smanjenja plaćanja osiguravatelja.

Zadržavanje zarade je omogućeno iz premija od viškova iznosa korištenih da se plate zahtjevi i ostali troškovi, i od zarada na uloženi novac. Novac dostupan za investiranje uključuje početni kapital i premije koje nisu potrošene na zahtjeve ili neke druge troškove.

Pooling nasuprot osiguranja

- Sa poolingom, gubici se razmjenjuju između pool članova i smanjuje se finansijski rizik za svakog člana pojedinačno.
- Sa osiguranjem, rizik i gubici su prebačeni na osiguravatelja.

Pooling smanjuje svaki učesnički rizik jer rizik pool članova teži da nečiji drugi rizik smanji ili ukine. Pool ima mnogo raličitih lica rizika: nesretna godina jednog člana je nadoknađena sretnom godinom drugog člana. Kada mnogi drugi članovi učestvuju, približan prosječni godišnji gubitak svakog člana je i gubitak cijele grupe članova. Dodatni iznosi mogu biti uključeni u pool administraciju. Iako gubici su podijeljeni, oni nisu prebačeni.

Sa osiguranjem, rizik i gubici su prebačeni na osiguranika. Jer od uplaćenih premija se očekuje da pokriju prosječan iznos gubitka i jer osiguravatelj počinje sa početnom kapitalizacijom, i osiguravatelj je na solidnom tlu, slaže se sa tim da šalje rizik od nosica polica – količina rizika se podudara sa kapacitetom osiguranja. Peto poglavlje će pobježe da objesni kapacitet osiguravatelja.

Svi kapaciteti osiguravatelja su ograničeni finansijskim resursima, i mogućnošću da obavi sve obaveze zasnovane na postojećoj solvenciji. Solvencija (sredstvo plaćanja) može biti oslabljena ako mnogi nosioci police imaju lošu godinu i osiguranik ima mnogo veće iznose gubitka nego je predviđeno. Na primjer, širom rasprostranjen uragan može simultativno oštetiti osiguranikovo imanje, iako je osiguranik bio daleko od tog imanja. Auto od osiguranika može se oštetiti, imati neku veliku nesreću, ili ako u zimskom periodu mnoga auta imaju veće nesreće. Ili specijalno osiguranje, kada osiguranik doživi nesavjestan medicinski odnos ljekara prema pacijentu, osiguranik bi mogao da traži odštetu, ako bi došlo do povećanja takvih slučajeva u kratkom vremenskom roku troškovi za osiguranje bi porasli.

Osiguranje prebacuje rizik od kupaca osiguravateljima koji su nevoljni da zadrže taj rizik. Kroz reosiguranje, osnovna odiguravatelja je da udruži ili šalje rizik, ali da pomaže da se reguliše njihova solvencija. *Reosiguranje pomaže da se smanji rizik za osiguravatelje koji prihvataju rizik prebačen od kupaca osiguranja.*

Uloga reosiguranja

Reosiguranje je osiguravajući ugovor kojim primarni osiguranik šalje rizik drugom osiguraniku – reosiguraniku, sve ili neke gubitke koje je prihvatio prvi osiguranik (gubici koji su navedeni u ugovoru). U većini reosiguravajućih dogovora primarni osiguranik zadržava dio izloženog gubitka.

Sledeći dio poglavlja ispituje kako reosiguravajući dogovori mogu biti napravljeni i kako reosiguranje smanjuje rizik i povećava kapacitet.

Tipovi Reosiguravajućih aranžmana

Reosiguravajući aranžmani klasificiraju se od osnovnih poling sporazuma do komplikovanih sporazuma između osiguravatelja.

Reosiguravajući poolovi

Osiguravatelji mogu ući u jednostavni pooling aranžman sličan ranijem primjeru Emily i Samante. Dva primarna osiguravatelja mogu se dogovoriti da plaćaju po pola nekog iznosa ili nekih drugih osiguravajućih zahtjeva. Kao što je prethodno objašnjano, ovaj aranžman smanjuje rizik za svakog osiguravatelja, smanjujući vjerovatnost ekstremnih izdataka.

Većina reosiguravajućih aranžmana su više kompleksni nego jednostavni pooling aranžman. Reosiguravajući pool ili reosiguravajuća asocijacija generalno sastoji se od nekoliko nepovezanih osiguravatelja ili reosiguravatelja koji se dogovaraju o osiguravajućem riziku, koji su osiguranici donijeli sa sobom. Npr. gubici u velikom nuklearnom posrojenju mogu dostići i nekoliko biliona dolara koje osiguravajuće kompanije moraju isplatiti jer je prostor na kome se nalazi postrojenje bilo osigurano. Jer, veoma mali broj osiguravatelja je sposobno da isplati tako velike gubitke, kao što su nuklearna postrojenja i ono se uvijek sastoji od vrlo malo osiguravatelja.

Fakultativno reosiguranje

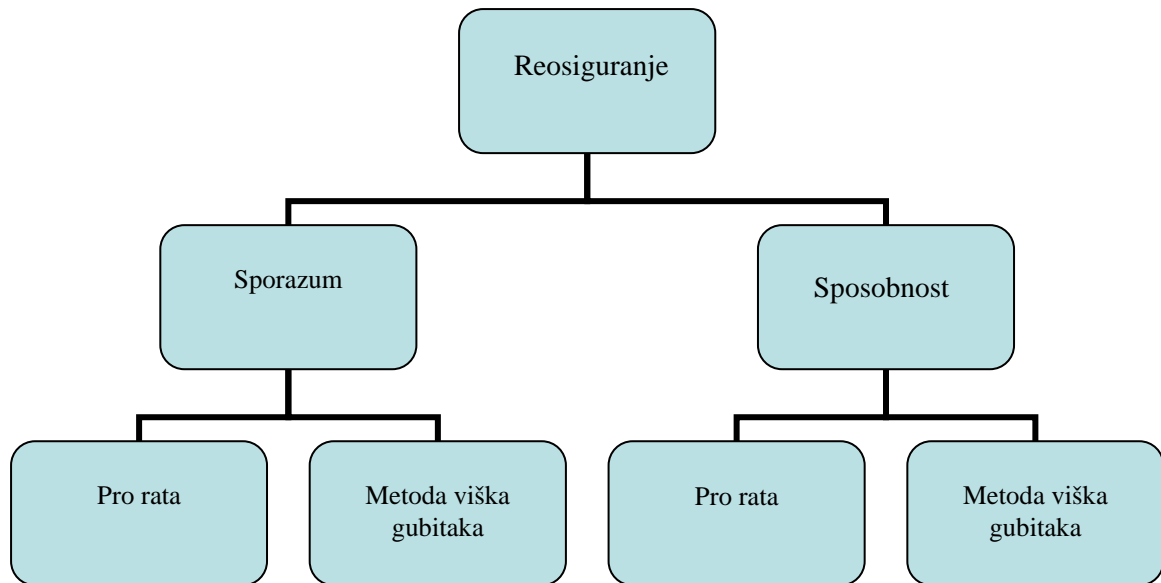
Fakultativno reosigurajnje je reosiguravajući dogovor u kome primarni osugravatelj i reosiguravatelj se dogovaraju da podijele gubitke jednog specifičnog rizika. Ovo osiguranje uključuje ponudu i pristanak za svaki individualni rizik. Reosiguranik zadržava moć da pristane ili da odbaci svaki rizik. U razmjenu za faklutativne reosiguravajuće sporazume, primarni osiguranik plaća premiju reosiguraniku.

Sporazumno reosiguranje

Kada primarni osiguravatelj i reosiguravatelj potpišu dogovor da dijele gubitke koji dolaze od grupnih polica, obično cijela linija poslovnih knjiga, dogovor je poznat kao sporazumno reosiguranje. Ustupanje individualnog rizika pod spodrazumnim reosiguranjem se obično dešava automatski i ono ne zahtjeva pristanak reosiguravatelja, ako individualni rizik padne pod kategoriju rizika za kojeg se podazumjeva da je on sporazumni rizik. Kao i sa faklutativnim reosiguranjem osiguravatelj plaća premiju reosiguravatelju, osvrćući se na dio rizika koji je reosiguran.

Metode dijeljenja gubitaka

U fakultativnom i u sporazmnon reosigranju, reosiguravatelj se može dogovoriti da dijeli gubitke sa primarnim osiguravateljom koristeći ili pristalice pro rata metode ili metode viška gubitka pokazano u Tabeli 1-3.

Metoda pro rate

Kada reosiguravatelji se dogovore da plate učešće svakog gubitka dogovor je nazvan pro rata ili reosiguravajući dogovor ili proporcionalni dogovor ili dogovor o podjeli. Pod ovim tipom dogovora dio pokrića, premija, i gubici su raspodjeljeni između primarnog osiguravatelja i reosiguravatelja u istim dogovorenim proporcijama za svaki rizik. Npr. ako reosiguravatelj je obavezan da plati 30% pokrića pod datom policom, reosiguravatelj također dobiva 30% premije i plaća 30% gubitka. Reosiguranik obično plati ustupanje punomoći primarnom osiguravatelju da pokrije njegove troškove (npr. distribuciju, plaćanje troškova poreza, usklađivanje troškova za zahtjev) i može također platiti primarnom osiguravatelju dodatnu punomoć za profit generalizovan pod reosiguravajućem dogovoru.

Metoda viška gubitka

Kada reosiguravatelj se dogovori da plati dio gubitka koji prelazi specifičnu svotu novca, tj. dodatna tačka na ugovoru nazvana kao metoda viška gubitka. Dodana tačka može da se primjeni na nekoliko slučajnih rizika, primarni osiguravatelj plaća gubitke koji se pojavljuju kao višak, tj. dodana tačka u ugovoru. Reosiguravajuća premija je obično procenat primitka primarne osiguravateljske premije za pokrivajuće linije biznisa, ali procenat se može dogovoriti i on varira zavisno od tipa osiguranja i osiguravatelja. Općenito, ustupanje punomoći se ne plaća viškovima gubitaka.

Zašto se koristi reosiguranje?

Može izgledati neobično da osiguravatelj je spreman i na izdatke od prodaje police i od uzimanja premija, da bi na kraju on platio neke premije reosiguraniku da bi on pokrio svoj neštićen dio. Primarni osiguravatelj kupuje reosiguranje zbog poslovnih razloga što će biti objašnjeno u nastavku.

Koristi od reosiguranja

Reosiguranje može pomoći reosiguravateljima da poprave svoju postojeću finansijsku poziciju:

1. povećavanjem kapaciteta primarnog osiguravatelja, posebno za velike iznose;
2. stabiliziranjem prijašnjih iskustava, stabilizirajuće osiguravateljeve finansijske rezultate;
3. obezbjeđuje zaštitu od katastrofe;

Kapacitet u porastu

Svaki osiguravatelj jednostavno želi da proda što više osiguranja, ali to ne funkcioniše uvijek kako on želi jer kapacitet osiguravatelja je ograničen kapacitetom rizika. Ovaj ograničeni kapacitet rizika ima dvije forme:

- velika linija kapaciteta je osiguravateljeva sposobnost da obezbjedi veliki limit osiguranja za jedan rizik, kao što je 30 miliona vrijedan avion. Čak i ako je osiguravatelj zainteresovan za preuzimanje takvog rizika većina državnih propisa će spriječiti da osiguravatelj preuzima rizik za takav gubitak koji iznosi 10% iznad njegovih nosioca police. Primarni osiguravatelj može zahtjevati velike limite osiguranja ako osiguravatelj zadrži samo dio tog limita, a ostalo proslijedi reosiguravatelji. Npr. primarni osiguravatelj će zadržati 6 miliona dolara od rizika avionske nesreće ali će da proslijedi 24 miliona reosiguravatelju;
- premijum kapacitet je ukupna premija koju primarni osiguravatelj može da zahtjeva od državnih propisa koji limitiraju zahtjevane premije nosioca polica. Finansijski analitičari i osiguravajuće organizacije postaju zabrinute ako je iznos prelazi određeni limit npr. 2:1 i 3:1 . primarni osiguravatelj može ograničiti primarni iznos ustupanjem dijela velike premije i proporcionalnom dijelu potencijalnog gubitka za reosiguravatelja.

Stabilizacija loših iskustava u gubicima

Kao i kod svih ostalih poslova, tako i u osiguranju, osiguravatelj mora imati racionalni početni profit kako bi postojeći kapital porastao. Gubici od osiguranja ponekad mogu biti neotporni zbog demografskih, ekonomskih i socijalnih sila. Ublažavajući vrhove i padove primarne osiguravateljske varijacije u gubicima loših iskustava pomaže da se omogući stabilan profit. Reosiguranje pomaže primarnim osiguravateljima da stabiliziraju rezultate limitirajući iznos za bilo koji veliki gubitak, čak i ako potencijalni gubitak nedostigne osiguravateljski kapacitet.

Osigranje od katastrofa

Osiguranje od katastrofa je jedan poseban segment osiguranja koji obuhvata velike gubitke od katastrofa poput zemljotresa, uragana, tornada, industrijskih eksplozija, avionskih nesreća i sl. nesreća. Pojedinačan događaj može rezultirati da mnogi osiguranici podnose svoje osiguravajuće zahtjeve jednom osiguravatelju.

Specijalne forme reosiguranje, nazvane reosiguranje od katastrofa, štite primarnog osiguravatelja od takvih katastrofa jer iznos gubitaka od nesreće prekoračuju njegov limit. Zapanjujuća stvar od reosiguranja katastrofa da ono pokriva veliki broj gubitaka od malih

polica osiguranja koje su stigle od primarnog osiguravatelja (ali koje su se desile posredstvom samo jednog događaja).

Alternative reosiguranju

Reosiguranje smanjuje osiguravateljev postojeći rizik tako što šalje jedan specifični ili više iskrsnulih rizika. Nekoliko tipova dogovora je korišteno umjesto reosiguranja da se smanji osiguravateljev postojeći rizik.

Rizik od gubitaka posredstvom zemljotresa (imovinski gubici) je primjer koji ilustruje kako ovi sporazumi mogu funkcionisati. Prodavajući osiguranje, osiguravajuće kompanije su unaprije napravili neke velike pretpostavke da se određeni gubici – gubitaka od zemljotresa – neće desiti. Da bi bili precizniji osiguravatelj prihvata već izdračunat transfer rizika – rizik koji postoji čak i bez osiguravajućeg ugovora – vjerujući da će pretpostavke biti tačne.

Rizici uzrokovani zemljotresom mogu se desiti na mnogim lokacijama, zbog rijetkosti njihovog pojavljivanja. Iako osiguravatelj prihvata pokriće za zemljotres velika je vjerovatnoća da će se to proslijediti reosiguranju, i tu postoje dvije opcije:

1. osiguravateljev rizik može biti prosljeđen drugom reosiguranju;
2. osiguravateljev rizik može biti pokriven putem zaštite od gubitka.

Prosljeđivanje

Prosljeđivanje je međunarodno raspršivanje rizika. Primjer za to je dešavanje zemljotresa između državne farme i pristaništa za brodove. Osiguravatelj tu razmjene oko 200 miliona dolara rizika za zemljotres. Državna farma je bila izložena riziku u SAD-u, dok je pristanšte brodova bilo izloženo u Japanu.

Rizik za zemljotres je prethodno finansijski izmjeren prije nego se gubitak desi.

Ako zemljotres u New Madrid iznosi 7.1 ili više na Rihterovoj skali, Tokio luka će platiti Državnoj farmi 200 miliona dolara. Za potrese između 6.5 i 7.1 iznosi koji će biti plaćeni rangiraju se po veličini potresa.

Efekat ovog sporazuma je da iako državna farma nije prodala osiguranje u Japanu, veliki zemljotres u Japanu je rezultirao velikim plaćanjima os Državne farme. U međuvremenu veliki zemljotres koji je zadesio Ujedinjene države rezultirat će plaćanjem Tokio luke. Iako će ovaj način plaćanja pomoći svakom osiguravatelju da se oslobodi potencijalnih osiguravajućih gubitaka, dogovor ne određuje uvijek pouzdano koliki će se iznos platiti.

Zaštita od rizika (hedging)

Zaštita od rizika je finansijska transakcija u kojoj se imovinsko stanje povezuje sa drugim imovinskim stanjem u slučaju rizika. Treće poglavlje ilustrira zaštitu od rizika na primjeru opklade za jedan atletički tim, znači opklada da jedan tim pobjediti a da će drugi tim izgubiti. Očito, ovakve opklade su bezuspješne jer će kladioničar uvijek biti na gubitku. Osiguravatelj zemljotresa koji je već iznio svoj ulog o procjeni dešavanja zemljotresa nije siguran da će neko drugo osiguranje htjeti ušestvovati u toj procjeni – odnosno osiguravatelj se kladi da li će se zemljotres dogoditi, i ako niko drugi ne želi da učestvuje u toj opkladi onda je taj osiguravatelj na gubitku.

Neki investitori su spremni za takve opklade, koje se odvijaju preko obveznica za katastrofe. Uzimajući tu obveznicu investitor ulaže svoj novac u osiguranje. Osiguravatelj se slaže da

plati korist (kamatu, ratu) na određenu obveznicu. Znači, ako određeni specifični događaj poput zemljotresa određene jačine se desi, osiguravatelj zadatak jeste da plati korist za određenu uloženu obveznicu, osiguravatelj mora imati određen iznos novca kojim bi isplatio gubitke od zemljotresa. Teoretski, investitori dobijaju velike povrat koristi na njihova ulaganja ali postoji rizik od velikih gubitaka zemljotresom (znači mogućnost da se zemljotres ipak dogodi). Obveznice za katastrofe uključuju kupnju-prodaju dionica za ulaganje jer rizik za određene katastrofe nije korelirajući sa rizikom koji bi investitore oštetio u drugim ulaganjima. Obveznice za katastrofe omogućuju osigurateljima da iskoriste ta ulaganja da bi platili neki iskrsnuli izdatak, ili plaćanje zahtjeva. Jer obveznice za katastrofe stoje uvijek na raspolaganju osigurateljima, one ne predstavljaju komplikovan izvor kapitala. Nekoliko preračunavanja, finansiranja, dijelova regulative, se koriste u obveznicama za katastrofe ali one nisu opširno opisane u ovom tekstu jer bi odstupale od stvarne biti konteksta.

Kao i sa primjerom Državno poljoprivredno gospodarstvo i Tokio mornaricu, ne postoji direktan dodir između zahtjeva napravljenih za zemljotres i fondova sačuvanih za takve potencijalne katastrofe (obveznice za katastrofe). Različita korelacija postoji jer potreba da se plate zahtjevi, i mogućnost da se unovče ove obveznice zavise od zemljotresa. Obveznice za katastrofe koriste zaštitu od rizika jer one omogućuju i suprotne rezultate – gubitak (plaćeni zahtjevi) i dobit – (obnova obveznica za katastrofe) – a sve u zavisnosti od jednog događaja. Za obveznice za katastrofe, cijena koristi (kamate) od ulaganja investitora im mora biti isplaćena, pa čak i ako se zemljotres i ne dogodi.

Koristi od tih obveznica, cijena tog rizika kroz samu zaštitu od rizika može se uporediti sa premijama od reosiguranja tj. iznos rizika koji se šalje reosiguranju.

ZAKLJUČAK

Ovo poglavlje nam je pokazalo zašto osiguranje funkcioniše kao metoda finansijskog rizika.

Poglavlje je započeto ispitivanjem šta bi se moglo dogoditi, Emily i Samanti, ako se one dogovore da dijele gubitke u poolu. Pooling (udruživanje) od ovih žena je u nekorelirajućim gubicima i ne utiče na to da li će biti potencijalnih gubitaka, ali utiče na raspodjelu iznosa nesreće sa kojim se obje žene suočavaju. Dodavajući više osoba u udruženje će da smanji iznos koji bi platila svaka osoba.

Zatim se u poglavlju ispituje efekt udruženja na korelativne gubitke. Udruženje je manje efektivno kada su gubici korelativni, a totalno je ne efektivno kada su gubivi u savršenoj korelaciji.

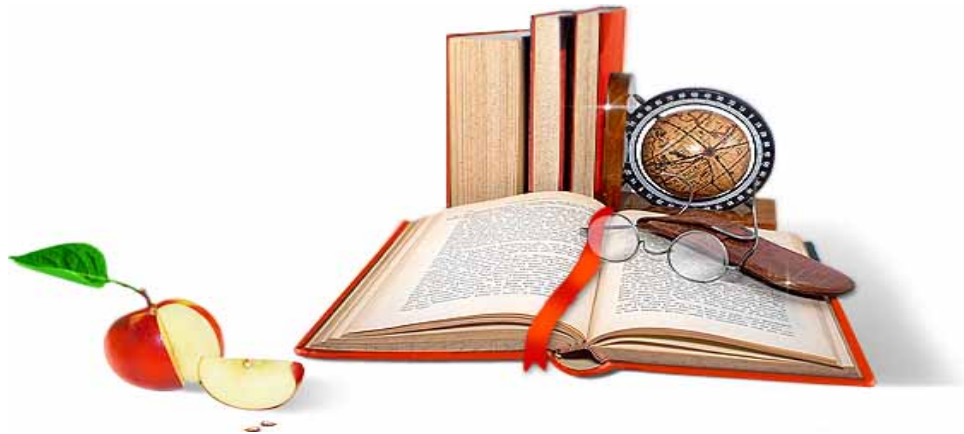
Vođenjem formalnog udruženja i vođenje osiguravajuće kompanije je veoma slično. Na primjer, vođenje udruženja zahtjeva aktivnosti usmjerene na marketing udruženja, plaćanje troškova, poreza udruženja, zahtjeva, administracije, i sve ove operacije su veroma slične vođenju osiguravajuće kompanije (obaveze koje osiguravatelji moraju ispuniti). Dok je udruženje sistem za podijelu gubitaka, osiguravajuće kompanije vrše transfer rizika i gubitaka drugim osiguravajućim kompanijama čiji su finansijski resursi obećavajući. Osiguravateljevi resursi su derivirani na početku od početnog kapitala, te zatim skupljajući premije od osiguranja, te kao ishod zaradu od tog upravljanja. Pooling gubici omogućuju osiguratelju da predvidi gubitke sa određenom stopom povjerenja, i dodatnim resursima koje omogućuje pooling, omogućuje osiguraniku da apsorbuje rizik koji prihvati, ali mu omogućuje da ostane solventan.

Konačno, poglavlje koje nam pokazuje kako reosiguranje pomaže osiguravatelju da ostane solventan. Reosiguravajući dogovori rangiraju se od jednostavnih udruženja do kompleksnih dogovora koji čak uključuju i fakultativno osiguranje i sporazumno osiguranje (paket osiguranje koji se automatski šalje reosiguranju). Transfer gubitaka kroz reosiguranje može imati jednu ili dvije forme, ili pro rata viškove od gubitaka. osiguranje koristi reosiguranje da bi povećala osiguravajući kapacitet, stabilizirala iskustvene gubitke, dodala zaštitu od katastrofa. Neke od funkcija reosiguranja mogu biti protokolirane kroz ostale tipove dogovora, kao što je diverzifikacija ili zaštita do rizika.

Sada kada je ispitano zašto osiguranje funkcioniše, peto poglavlje nam pokazuje kako osiguranje funkcioniše.

BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RAD.

**RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI
MATERIJALI.**

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

WWW.MATURSKI.NET

WWW.SEMINARSKIRAD.INFO

WWW.MATURSKI.ORG

WWW.ESSAYSX.COM

WWW.FACEBOOK.COM/DIPLOMSKIRADOVI

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **[SEMINARSKI](#)**, **[DIPLOMSKI](#)** ILI **[MATURSKI](#)** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#)** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **[BAZI](#)** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **[IZRADA RADOVA](#)**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **[FORUMU](#)** ILI NA **MATURSKIRADOVI.NET@GMAIL.COM**